

UTSIRA KOMMUNE

KONTROLLUTVALGETS ÅRSMELDING 2019

Foto: T. Hallsjø

KONTROLLUTVALGET

UTSIRA KOMMUNE

INNLEDNING

Kontrollutvalgets årsmelding er en tilbakemelding til kommunestyret om utvalget sin virksomhet og hvilke saker og tema som er tatt opp og behandlet i 2019.

I følge kommuneloven § 23-5 skal «**kontrollutvalget rapportere resultatene av sitt arbeid til kommunestyret**».

1. OM KONTROLLUTVALGET

Kontrollutvalget er et lovpålagt organ, som på vegne av kommunestyret skal føre det løpende tilsynet med forvaltningen av kommunen og selskaper som kommunen eier eller er deleier i gjennom regnskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll. Utvalget skal også se til at revisjonen fungerer på en trygg måte. Ordningen er hjemlet i kommuneloven og i forskrift om kontrollutvalg og revisjon. Kontrollutvalget er ikke underlagt andre organer enn kommunestyret, og rapporterer og innstiller til dette.

Utvalget har eget reglement, vedtatt av kommunestyret i 2011 og revidert i 2014.

2. UTVALGETS MEDLEMMER

Det er kommunestyret selv som velger medlemmene. Kontrollutvalget skal ha minst fem medlemmer, og etter kommuneloven skal minst et medlem velges blant representantene i kommunestyret. Ansatte i kommunen er utelukket fra valg til kontrollutvalget. Medlemmene kan heller ikke være medlem eller varamedlem i andre utvalg eller i styre eller bedriftsforsamling i selskaper som kommunen eier eller har eierinteresser i.

Utvalget har i **2019** hatt følgende medlemmer:

Leder **Lodvar Mathiassen** (Bygdelista)

Nestleder **Elisabeth Austrheim** (FL)

Medlem **Vibeke Thomassen** (BL)

1.vara **Kai Børresen** (FL)

1.vara **Vebjørn Botn** (BL)

2.vara **Einar Thomassen** (BL)

Pga. utenlandsstudier har Austrheim hatt forfall og Børresen har møtt. Thomassen var utvalgets kommunerepresentant. Leder og nestleder har møte- og talerett i kommunestyret når utvalgets saker blir behandlet.

Ordføreren har møte- og talerett i utvalget. Hun har ikke møtt i 2019. Rådmannen har ikke møterett, men kan innkalles av utvalget. Rådmannen og ass. rådmann har møtt en gang (septembermøtet) og økonomisjef har møtt to ganger (mai- og novembermøtet).

Møtene blir gjort kjent på kommunens og sekretariatets hjemmesider (www.kontrollutvalgene.no). Der legges ut også sakspapirer, protokoller, rapporter og annet informasjon knyttet til tilsyn og kontroll.

For **valgperioden 2019 - 2023** har kommunestyret valgt følgende:

Leder Lodvar Mathiassen (Bygdelista)	1.vara Grete Eriksen (FL)
Nestleder Kai Børresen (Felleslista)	2.vara Sølvi Austrheim (FL)
Medlem Björg Skålnes (FL)))	3.vara Hilgot Gjellestad (FL)
Medlem Rune Kvalvik (FL)	4. vara Vibeke Thomassen (BL)
Medlem A Thi Kim (BL)	5. vara Jan Kristian Mathiassen (BL)

Rune Kvalvik er utvalgets kommunestyrerepresentant.

3. KONTROLLUTVALGETS MØTEAKTIVITET I 2019

Kontrollutvalget har i 2019 hatt **3** (3) møter, ett i mai og to på høsten. Møtene har vært holdt på Siratun. Kontrollutvalget skal ha åpne møter, men de skal/kan lukkes når det er hjemlet i lov. Møtene kunngjøres på nettsidene.

Sakspapirer til utvalgets møter legges på kommunens nettsider, samt sekretariatets hjemmesider. Publikum eller presse har ikke møtt.

Utvalget har hatt **21** (17) saker til behandling og har fått **31** (29) saker til orientering. I fjor ble **5** (3) saker sendt videre for behandling i kommunestyret.

Se fullstendig oversikt over saker lagt fram for kontrollutvalget i pkt. 5 og saker til orientering som vedlegg til årsmeldingen.

Det er to store konferanser for kontrollutvalgsmedlemmer: én i regi av Norges kommunerevisorforbund (NKRF) og én arrangeres av Forum for kontroll og tilsyn (FKT). I tillegg arrangeres en dagskonferanse for kontrollutvalg i Rogaland i Sandnes. Ingen fra Utsira deltok på noen av disse.

4. KONTROLLUTVALGETS HOVEDOPPGAVER

Kontrollutvalget har oppgaver knyttet til internt tilsyn og kontroll gjennom regnskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon og selskapskontroll.

4.1 REGNSKAPSREVISJON

Kontrollutvalget skal påse at kommunens årsregnskap blir revidert på en betryggende måte. Kontrollutvalget skal også holde seg orientert om revisjonsarbeidet og påse at det foregår i samsvar med lov og forskrift, god kommunal revisjonsskikk og kontrollutvalgets instruks.

Kontrollutvalget hadde i maimøtet kommunens regnskap for 2018 til behandling. Revisjonen hadde avgitt ren revisjonsberetning uten presiseringer eller forbehold. Utvalget sluttet seg til følgende uttalelse:

Årsregnskapet er gjort opp med et regnskapsmessig mindreforbruk/overskudd på kr 1 587 067.

Kontrollutvalget merker seg at Utsira kommunes årsregnskap for 2018 viser et positivt netto driftsresultat med nær 4,8 mill. kr, mot 2,6 mill. i 2017. Det vil si 11,5 % og er et svært bra resultat isolert sett.

Den økonomiske situasjonen for kommunen må likevel fortsatt vurderes nøye framover da kommunens økonomi er sårbar knyttet til uforutsigbarhet når det gjelder rammetilskudd og innbyggertall.

Budsjettkontrollen har vært god innenfor ansvarsområdene. Det er gjort greie for reguleringene og avvik i rådmannens årsmelding og økonomisjefens kommentarer til regnskapet.

Under henvisning til utvalgets egen gjennomgang av regnskapsdokumentene og revisjonsberetningen for 2018, mener kontrollutvalget at årsregnskapet for 2018 totalt sett gir et forsvarlig uttrykk for resultatet av kommunens virksomhet i 2018 og for kommunens økonomiske stilling pr. 31.12.18.

Ut over ovennevnte har kontrollutvalget ingen ytterligere merknader til Utsira kommunes årsregnskap for 2018.

4.2 FORVALTNINGSREVISJON

Det er kontrollutvalgets oppgave å påse at det **årlig** blir gjennomført forvaltningsrevisjon av den kommunale virksomhet. Kontrollutvalget skal minst en gang i valgperioden utarbeide en plan for gjennomføring av forvaltningsrevisjon.

Planen skal vedtas av kommunestyret, Plan for 2016-2020 ble vedtatt av kommunestyret i møte 29.11.16, sak 48/16. Tre temaer ble da valgt: internkontroll, vedtaksoppfølging og plan, byggesak og eiendom. Det siste temaet ble gjennomført i 2017 ved at administrasjonen svarte på spørsmål som revisor hadde formulert i utkast til prosjektplan. Ny plan for 2020-2024 skal bli vedtatt i år. Planene skal bygge på risiko- og vesentlighetsvurderinger.

Utvalget hadde i 2018 bedt om en redegjørelse om hva kommunen har av beredskapsplaner og øvelser for å sikre et robust øysamfunn. Temaet ble orientert om i septembermøtet. I samme møtet ble det orientert befolkningsutviklingen og hva som gjøres. Skriftlig tilbakemelding fra rådmannen var blitt utarbeidet og rådmann orienterte om arbeidet i septembermøtet. Utvalget vedtok at notatet skulle legges fram for kommunestyret.

Nytt prosjekt er pr i dag ikke vedtatt, men utvalget har bedt om at rådmannen til første møte i 2020 kommer med skriftlig tilbakemelding om vannkvaliteten på Utsira og driften av vannverket, spesielt om prosedyrer for rensprosessen og opplæring av driftspersonell.

Utvalget benytter seg altså av muligheten om å be administrasjonen om nærmere redegjørelser i saker som de ønsket å få bedre belyst, heller enn å kjøpe tjenester fra revisor.

4.3 SELSKAPS- OG EIERSKAPSKONTROLL

I følge kommuneloven er kontrollutvalget også pålagt å påse at det blir ført kontroll med forvaltningen av kommunens interesser i selskap m.m. Kontrollutvalget skal minst en gang i valgperioden utarbeide en plan for gjennomføring av selskapskontroll.

Plan for 2016-2020 og retningslinjer for slik kontroll ble vedtatt av kommunestyret i møtet 29.11.16, sak 49/16. Ny plan vil bli utarbeidet og vedtatt i år.

Regnskap og generalforsamlingspapirer til Rutebåten Utsira AS blir alltid lagt fram for utvalget til orientering.

Utvalget inviterte styreleder til å komme i maimøtet for å orientere om driften, arbeidsmiljøtiltak og framtidsplaner for selskapet/båten. Til møtet møtte forretningsfører Geirmund Lund fra GL Skipsregnskap AS. Utvalget mente at styret hadde den nødvendige kontroll.

4.4 TILSYN MED REVISOR

Tilsyn med revisjonen blir gjennomført ved gjennomgang av revisjonens planer og rapporter. Utvalget innhenter hvert år uavhengighetserklæring fra ansvarlig revisor. Kommunens revisor har møte- og talerett i utvalgets møter.

Deloitte AS har siden 01.07.16 vært kommunens revisjonsselskap. Avtalen var gjeldende til 31.06.20, men ble forlenget med 1 år til 31.06.21 ved bruk av kommunens opsjonsavtale. Sak om bruk av opsjon eller ny anbudsrunde ble lagt fram for kommunestyret i juni, sak 20/19. Arbeidet med ny anbudskonkurranse vil starte i vår og valg av revisjonsselskap vil skje høsten 2020.

Oppdragsansvarlig regnskapsrevisor er Else Holst-Larsen. Hun har møtt i to av tre møter. Hun har kontor i Haugesund, mens forvaltningsrevisorene har kontor i Bergen. Det er lagt fram uavhengighetserklæring, presentert plan for revisjonsarbeidet og orientert om interimrevisjonsarbeidet.

4.5 TILSYN MED FORVALTNINGEN

Tilsyn med forvaltningen har vært gjennomført ved at utvalget er blitt orientert om vedtatt budsjett, økonomiplan, økonomirapporter, fylkesmannens tilsyn osv.

4.6 BUDSJETT OG REGNSKAP FOR KONTROLL OG TILSYN

Tjeneste 1102 og 1103 REVISJON OG KONTROLLUTVALG	REGNSKAP 2018	UTVALGETS FRAMLEGG	BUDSJETT 2019	REGNSKAP 2019
Tjeneste 1102 Revisjon 1270 Konsulent tjenester	110 698	223 000	223 000	80 453
Tjeneste 1103 Ktr.utvalg, 10800 godtgjør., kurs, m.m	16 796	25 000	17 030	19 968
Tjeneste 1103 Ktr.utv.. 1375 Sekretariatstjenester	103 000	106 000	103 000	106 000
Sum utgifter	230 494	343 000	343.030	206 421

Kontrollutvalget behandlet i høst forslag til budsjett for kontroll og tilsyn for 2020. Totalrammen ble satt til kr **365 000** eks. mva. Av dette var kr 40 000 avsatt til utvalgets egne kostnader, kr 110 000 til sekretariatet og kr 215 000 til kjøp av revisjonstjenester. I den siste summen ble det lagt inn midler både til kjøp av regnskapsrevisjon og forvaltningsrevisjon.

4.7 SEKRETARIAT

Kommunene er pålagt å ha et kontrollutvalgssekretariat som er uavhengig, dvs. ikke knyttet opp mot rådmannen eller revisjonen. Haugaland Kontrollutvalgssekretariat IKS ble etablert 01.01.05 og har vært i drift i 15 år.

Selskapet er eid av ti kommuner og oppgavene blir ivaretatt av to ansatte. Sekretariatet har, i tillegg til kontakt og samarbeid med utvalgene, administrasjon og politisk ledelse, samarbeid med tre revisjonsselskaper, andre interkommunale selskap i regionen og sekretariatene i Rogaland, Agder og Hordaland.

Fast sekretær for utvalget er daglig leder Toril Hallsjø. Sekretariatet har egne hjemmesider www.kontrollutvalgene.no, hvor sakskart, protokoller og rapporter blir lagt ut fortløpende.

Fra Utsira er ordfører valgt inn i representantskapet for IKSet med varaordfører som varamedlem. Representantskapsmøtet ble avholdt 06.05.19 og ingen av dem hadde anledning å møte. Ny strategiplan for selskapet ble blant annet vedtatt.

For valgperioden 2019-2023 er ordfører igjen valgt som medlem av representantskapet med varaordfører som varamedlem. Årets representantskapsmøte avholdes 27.04.20.

5. OVERSIKT OVER SAKER I 2019

Saker til behandling

- 01/19 Godkjenning av protokoll fra møtet 02.11.18
- 02/19 orientering om Rutebåten AS
- 03/19 Kontrollutvalgets årsmelding 2018
- 04/19 Utsira kommunes årsregnskap 2018 - kontrollutvalgets uttalelse
- 05/19 Revisjonsavtalen – bruk av opsjon eller anbud
- 06/19 Referat- og orienteringssaker 24.05.19

- 07/19 Godkjenning av protokoll fra møtet 24.05.19
- 08/19 Orientering av kommunens beredskapsarbeid
- 09/19 Forvaltningsrevisjon –befolkningsutviklingen i Utsira – hva gjøres?
- 10/19 Budsjett 2020 – kontroll og tilsyn – kontrollutvalgets forslag
- 11/19 Evaluering av kontrollutvalget i inneværende valgperiode
- 12/19 Revisors uavhengighetserklæring 2018
- 13/19 Referat- og orienteringssaker 20.09.19

- 14/19 Kontrollutvalgets oppgaver og ansvar
- 15/19 Møteplan for 2020 - kontrollutvalget
- 16/19 Godkjenning av protokoll fra møtet 20.09.19
- 17/19 Revisjonsplan for regnskapsåret 2019
- 18/19 Arbeidet med plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll 2020-2024
- 19/19 Spørsmål om vannkvalitet og vannverket
- 20/19 orientering om økonomisituasjon og forslag til budsjett 2020
- 21/19 Referat- og orienteringssaker 22.11.19

OPPSUMMERING

Aktiviteten i 2019 har vært som de siste årene, med tre møter i året.

Forvaltningsrevisjon ble gjennomført ved at administrasjonen har gjort rede for kommunens beredskapsarbeid og om Utsiras befolkningsutvikling og hva som gjøres for å få tilflytting. Administrasjonen har ellers orientert utvalget om aktuelle saker.

Orientering om vannkvalitet og vannverket er bestilt til neste møte. Innen selskapskontroll ble det bedt om egen orientering om Rutebåten AS.

Aksdal 21.01.20/Utsira 07.02.20

Lodvar Mathiassen (sign.)
leder

Kai Børresen (sign.)
nestleder

Bjørg Skålnes (sign.)
medlem

A Thi Kim (sign.)
Medlem

Rune Kvalvik (sign.)
medlem

Referat- og orienteringssaker til kontrollutvalget 2019:

1. Statusoversikt pr. mai 2019
2. Regnskapstall 2018 og budsjett 2019 – kontroll og tilsyn
3. Kommunal rapport 14.03.19 – «Synlige kontrollutvalg kan oppnå mer»
4. Protokoll fra representantskapsmøte 10.04.19 – IKA Rogaland IKS
5. Protokoll fra representantskapsmøte 26.04.19 – Haugaland Brann og redning IKS
6. Protokoll fra representantskapsmøte 30.04.19 – Haugaland Vekst IKS
7. Innkalling til representantskapsmøte 06.05.19 - Hgl Kontrollutvalssekretariat IKS
8. Innkalling til representantskapsmøte 22.05.19 – HIM IKS (Utsira er ikke eier)
9. Innkalling til generalforsamling 11.06.19 - Haugaland Kraft AS
10. Skatteregnskapet for Utsira 2018 - årsregnskap og årsrapport fra skatteoppkreveren
11. Kontrollrapport 2018 vedr. skatteoppkreverfunksjonen for Utsira kommune

12. Statusoversikt pr. september 2019
13. Kommunestyrevedtak 17.06.19, sak 19/19 – kontrollutvalgets årsmelding 2018
14. Kommunestyrevedtak 17.06.19, sak 20/19 – revisjonsavtalen – bruk av opsjon
15. Generalforsamlingsprotokoll av 11.06.19 - Haugaland Kraft AS
16. Representantskapsprotokoll av 28.06.19 – Haugaland Brann og redning IKS
17. NKRF – Om rettsikkerhet – en del av fellesskapets verdier»
18. Valg av kontrollutvalg for perioden 2019-2023 – brev fra FKT 01.07.19

19. Statusrapport pr. november 2019
20. Komm.styrevedtak 30.09.19, sak /19 – Utsira kontrollutvalg for perioden 2019-2023
21. Komm.styrevedtak 22.11.19, sak /19 – Befolkningsutviklingen på Utsira – hva gjøres
22. Referat fra møte 24.10.19 m/brannsjef HBR IKS – beredskap på Utsira
23. Taushetsklærings skjema (signert i møtet)
24. Registerutskrift frå Brønnøysundregisteret om Rutebåten Utsira AS
25. Protokoll – ekstraord. generalforsamling 21.10.19 - Rutebåten Utsira AS
26. Vedtekter for Rutebåten Utsira AS pr 21.10.19
27. Innkalling til representantskapsmøte 14.11.19 – Haugaland Brann og redning IKS
28. Innkalling til representantskapsmøte 13.12.19 – Haugaland Vekst IKS
29. Kommunal Rapport 28.10.19 – «Ønsker åpenhet og innsyn i kommunens arbeid»
30. Invitasjon til dagssamling – Forum for kontrollutvalg i Rogaland 09.01.20 i Sandnes
31. Invitasjon til Kontrollutvalgskonferansen 2020 -29.-30.20 på Gardermoen